

Я досліджую світ

Сьогодні
14.11.2023

Урок
№32

Всім.pptx
Нова українська школа

Яке значення корисних копалин для людини

Всім.pptx
Мова українська

Сьогодні

Дата: 16.11.2023

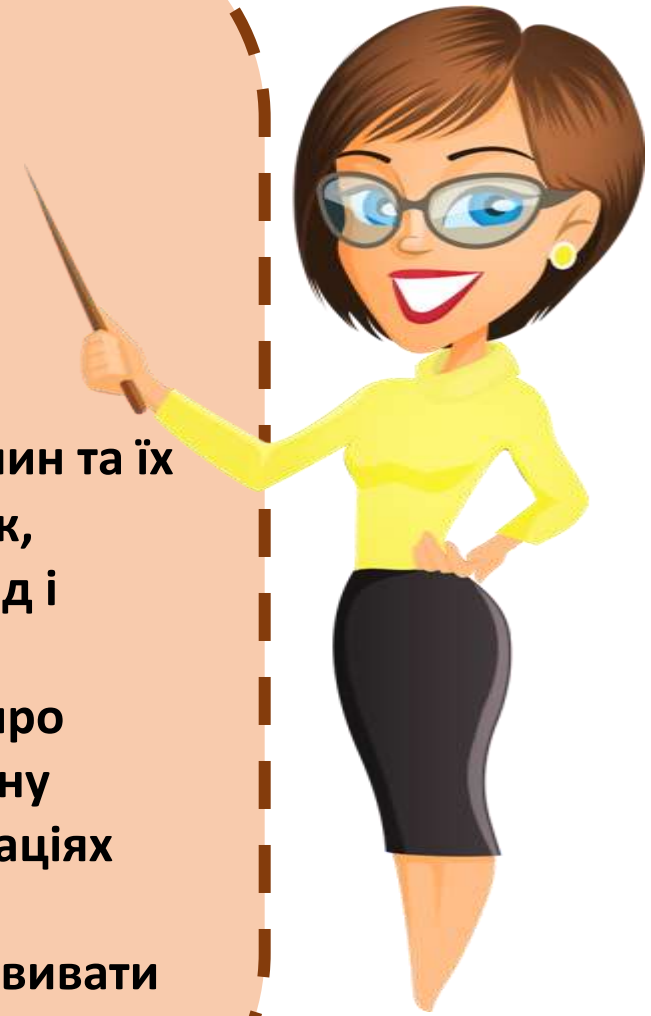
Клас: 3-А

Урок: ЯДС

Вчитель: Юшко А.А.

Тема. Яке значення корисних копалин для людини

Мета: вміти наводити приклади водойм, гірських порід, корисних копалин та їх використання; розпізнавати і називати гірські породи (пісок, глину, вапняк, граніт), корисні копалини у колекціях; пояснювати значення гірських порід і корисних копалин у добробуті людини; вчити досліджувати у парі/у групі властивості гірських порід, складати колекції; презентувати інформацію про природу у вигляді таблиці тощо; продовжувати вчити виявляти пізнавальну активність на уроках, співпрацювати і взаємодіяти з іншими у різних ситуаціях (навчання, гра); продовжувати формувати вміння працювати у спільноті, дотримуючись правил; виховувати дружні стосунки в класі, спільноті, розвивати увагу, мислення, мовлення.

Сьогодні
14.11.2023

Організація класу

Сонце ранком
розбудило,
Підняло і звеселило.
Потім чемненько
сказало: — Швидше
поспішай,
Не лілуйсь, не позіхай.
Сонячний заряд візьми,
З ним в країну Знань
іди!

Сьогодні
14.11.2023

Ранкове коло

Сьогодні
14.11.2023

Фенологічні спостереження

Яка пора року за вікном?

Який місяць року?

Яке сьогодні число?

Коли вранці ми йшли до школи, небо було _____ (ясним, похмурим).

Опади (були, не було).

Температура повітря _____ °C.

Сьогодні
14.11.2023

Робота з загадкою

Корисні копалини

- Нас у світі дуже є багато.
Та навчіться, друзі, шанувати.
Кожна з нас людині необхідна.
Всі ми різні, та усі потрібні:
- Я тепло в будинки вам дарую.
  - Вашою рукою я малюю.
  - Без заліза ви не проживете.
  - А без мене їсти не будете.

Сьогодні
14.11.2023

Пригадай

Назвіть корисні копалини та предмети, які з них виготовляють.

Кам'яна сіль

Мармур

Глина

Графіт

Граніт

Крейда

Вапняк

Пісок

Сьогодні
14.11.2023

Робота з підручником

Усі корисні копалини поділяють на три великі групи.

Сьогодні
14.11.2023

Робота з підручником

Прочитайте
параграф на
ст.117-119

Сьогодні
14.11.2023

Бесіда за змістом прочитаного

На які три групи поділяються всі корисні копалини?

Рудні корисні копалини складаються з металів. Яких? Де їх видобувають?

Яка відмінність горючих корисних копалин?

Як використовують кам'яне вугілля?

В якому стані в природі трапляється нафта?

Де в Україні видобувають нафту?

Що таке природний газ? Де його родовища в Україні?

Які корисні копалини відносяться до будівельних?

Де найбільше використовуються будівельні корисні копалини?

Сьогодні
14.11.2023

Рухлива вправа

Корисні копалини

ГОРЮЧІ корисні копалини

- Горючі (паливні) корисні копалини використовують не лише як паливо, а й для виготовлення багатьох корисних речей.

РУДНІ корисні копалини

- Рудні корисні копалини – це різні руди, з яких виготовляють метали.

БУДІВЕЛЬНІ корисні копалини

- Будівельні корисні копалини видобувають і використовують без переробки: *кухонна сіль, глина, пісок, крейда, гіпс, графіт, сірка, граніт, мармур*

Де люди використовують гіпс?

Гіпсова
ліпнина

Будівельний гіпс

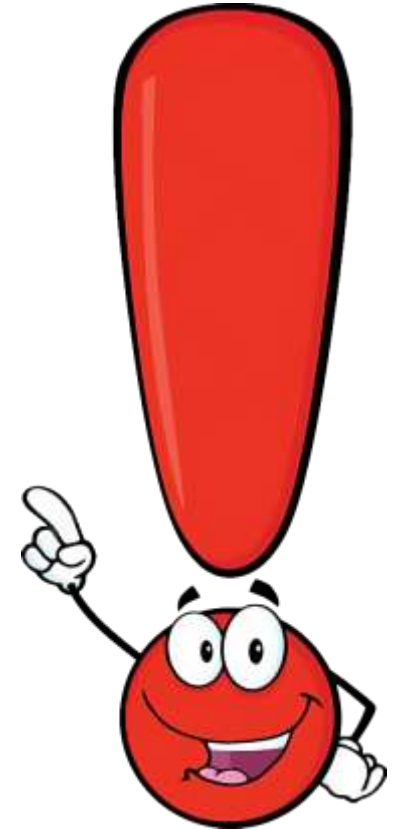

Гіпс медичний

Гіпс
використовують у
цукробуряковому
виробництві

Запаси корисних копалин у надрах
Землі з кожним роком **зменшуються!**

Рудні корисні копалини — це гірські породи, з яких одержують різні метали.

Горючі корисні копалини — природні сполуки, що мають здатність горіти. Їх використовують у господарстві, як джерело теплової енергії.

Будівельні корисні копалини — природні матеріали, з яких виготовляють будівельні матеріали.

Сьогодні
14.11.2023

Встановіть відповідність між назвою корисної копалини та описом її властивостей

Сипкий, часто забарвлений в різні кольори, легко пропускає воду, використовується на будівництві, придатний

Його видобувають у місцях висихання боліт і використовують для опалення.

Масляниста рідина темно-бурого кольору з різким запахом, легша за воду.

Сипка речовина, розчинна у воді, має біле забарвлення, не горить, без неї не можна приготувати страви.

Глибоко в землі ховається, «чорним золотом» називається.

Торф

Нафта

Пісок

Кам'яне вугілля

Кухонна сіль

Знайдіть на карті України в шкільному атласі найбільші родовища кам'яного вугілля, нафти й газу. Якими умовними знаками їх позначають?

Кам'яне вугілля

Нафта

Буре вугілля

Природний газ

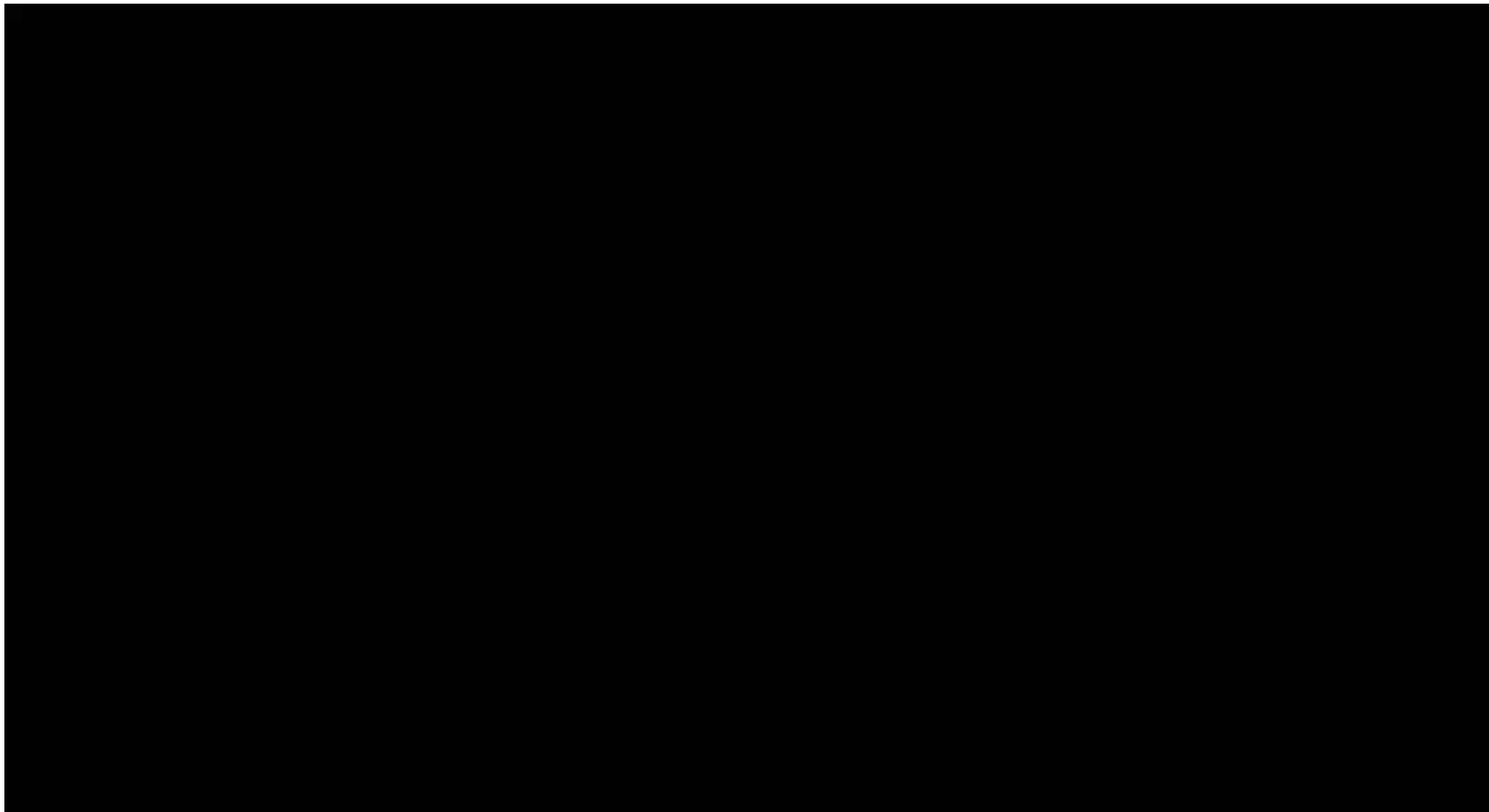
Знайдіть у колекції залізну руду. Опишіть її. Розкажіть, що з неї виготовляють.

Із залізної руди виплавляють чавун, сталь, які йдуть на виготовлення верстатів, приладів, різноманітного обладнання, автомобілів.

Сьогодні
14.11.2023

Фізкультхвилинка

Сьогодні
14.11.2023

Робота в зошитах

Завдання 1

Доповни схему. Наведи приклади видів корисних копалин.

Види корисних копалин

Рудні

залізна руда

марганцева руда

Будівельні

пісок

вапняк

горючі

торф

кам'яне вугілля

Завдання 2

Яким природним матеріалом можна загасити полум'я? Підкресли правильну відповідь.

торф

вугілля

пісок

деревина

Сьогодні
14.11.2023

Робота в зошитах

Завдання 3

Що не є корисною копалиною? Познач ✓.

Ця корисна копалина завжди залягає на поверхні землі, тому її видобувають відкритим способом. Використовують для опалення та як добриво.

☐

вапняк

☒

смола

☐

граніт

☐

глина

☐

пісок

Завдання 4

Батьки Дмитрика вирішили побудувати дачний будинок. Для цього їм знадобляться будівельні матеріали. Склади список будівельних матеріалів, виготовлених із корисних копалин. Заповни таблицю.

№	Будівельні матеріали	З якої корисної копалини виготовлено
1	цегла	глина, пісок
2	кладочна суміш	вапняк, пісок
3	шифер	гіпс, азбест

Сьогодні
14.11.2023

Робота в зошитах

Завдання 5

Фундамент високих будинків часто роблять з граніту. Яку властивість граніту при цьому використовують? Підкресли.

Нерозчинний у
воді

міцність

колір

зернистість

Сьогодні
14.11.2023

(щоби відкрити інтерактивне завдання, натисніть на помаранчевий прямокутник)

<https://learningapps.org/watch?v=phicasvit20>

**Відкрити онлайнове інтерактивне
завдання**

Усі корисні копалини поділяються на три великі групи: руди металів, або рудні корисні копалини, горючі корисні копалини й будівельні.
На території України є родовища всіх груп корисних копалин, але запаси їх обмежені.

Тому корисні копалини потребують економного використання!

Залізну руду людина
використовує здавна. Археологи
довели, що давні люди
виготовляли предмети із залізної
руди ще 23 століття (2300 років)
тому.

Сьогодні
14.11.2023

Відтворіть текст, вставивши потрібні пропущені слова з довідки

Корисні копалини – це гірські породи, які використовуються людиною.
Корисні копалини бувають рудні , горючі , будівельні .
Пошуками корисних копалин займаються геологи .
Корисні копалини добувають у відкритих кар'єрах , підземних шахтах , на бурових свердловинах .
Добре горять і виділяють багато тепла горючі корисні копалини. Копалини, з яких виплавляють метали, це рудні корисні копалини.
Граніт, щебінь, галька, гравій, вапняк, пісок, глина – це будівельні корисні копалини.
До корисних копалин потрібно ставитися економно !

Довідка: рудні, використовуються, будівельні, економно, горючі, будівельні, геологи, кар'єрах, свердловинах, шахтах, горючі, рудні.

Уважно розгляньте свій будинок, двір і предмети, які в них є. Де, на вашу думку, були використані корисні копалини? Якщо не знаєте, як вони називаються, запитайте у дорослих. Розкажіть, як удома члени вашої родини економлять корисні копалини.

Сьогодні
14.11.2023

Домашнє завдання

**Повторити тему на
сторінках 117-120, виконати
завдання в зошиті-с.54**

**Короткий запис у щоденник
с.117-120, зош.-с.54,
практичне завдання**

**Фотозвіт надсилати на
освітню платформу Нитан
або ел. пошту**

allayushko123@gmail.com

Успіхів у навчанні!

Сьогодні
14.11.2023

Метод "Капелюшки де Боно"

Інформація. Що вам відомо про горючі корисні копалини?

Логічний позитив. Як людям необхідно використовувати корисні копалини?

Критика. Що може статись, якщо горючі корисні копалини зникнуть?

Почуття та інтуїція. Що ви відчували сьогодні на уроці?

Креативність. Запишіть 5 слів, що вам найбільше сподобалися

Управління процесом. Навіщо потрібні знання, здобуті сьогодні на уроці?

